

Mariska Noordeloos

Tranen in de regen

ISBN:

NUR:

Copyright: Uitgeverij Keytree & Mariska Noordeloos

Eerste druk 2020 uitgeverij Keytree

Tweede druk 2024 Mariska Noordeloos

Proeflezer: Petra Podevyn

Omslag: Arno van den Kieboom

Vormgeving binnenwerk: Arno van den Kieboom

Auteur is te volgen via: Facebook pagina: mariska noordeloos auteur

Instagram: mariskanoordeloos

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de uitgever en auteur.

Tranen in de regen is volledig fictief. Alle overeenkomsten met bestaande personen en gebeurtenissen berusten op louter toeval.

*Ik draag dit boek op aan mijn allergrootste fan, mijn vader.
Helaas heeft hij dit boek zelf niet meer kunnen lezen, maar bij het voorlezen van de eerste paar hoofdstukken aan hem zei hij: "Het is weer een prachtig boek Maris".*

Toen ik dit manuscript schreef wist ik nog niet dat ik, net als Chiara, een paar maanden later zo met mijn eigen vader zou zitten.

Lieve pap, ik mis je iedere dag een beetje meer.

Het enige wat ik mij van mijn moeder kan herinneren is de dag van haar vertrek. Ik weet niet meer hoe oud ik was, maar ik weet nog dat ik haar smeekte om niet te gaan. Niet zonder mij in ieder geval. Mijn moeder tilde me op en gaf me een kus op mijn wang. Indringend keek ze me aan en zei 'Chiara, liefde, je moet nu sterk zijn!' Ze zette me terug op de grond en liep mijn leven uit, zonder nog eenmaal om te kijken. Ze heeft me nooit meer gebeld of geschreven en is mij nooit op komen zoeken. Ik bleef alleen achter met mijn vader. Mijn herinneringen vervaagden tot schimmige beelden.

Hoofdstuk 1 2018

'Kind, ' zei mijn vader terwijl hij met zijn broze hand de mijne vastpakte. Er liepen tranen over mijn wangen. Mijn vader was zo goed voor mij geweest. Hij had zo lang voor mij gezorgd. Het zou niet lang meer duren eer hij zijn laatste adem uit zou blazen. Die kloteziekte kanker- had hem in zijn greep. Zijn lichaam was op. Moegestreden en helemaal verrot vanbinnen.

Mijn vader was altijd zo'n sterke man geweest. Stevig maar niet te dik. Een bos met dikke bruine krullen, heldere blauwe ogen die altijd straalden en met zijn twee meter was hij een hele heer. Ik was zo trots op hem. Ik genoot ervan als ik naast hem liep. De vrouwen keken hem altijd na. Soms zag ik vrouwen elkaar aanstoten als mijn vader langs hen liep.

Mijn vader droeg altijd een maatpak. Ging op tijd naar de kapper. Hij had er altijd verzorgd uitgezien. Een echt heertje.

Nu was er helemaal niets meer van hem over. Zijn zwarte haren en indrukwekkende blauwe ogen hadden alle kleur verloren. Zijn krachtige, zware stem was inmiddels niet meer dan een gefluister. Zijn gelaat was nu geel gekleurd. Het leek eerder op een lijkenkleur, dan van een gezond iemand schoot er door me heen. Chemo was al geen optie meer geweest. Hij was al te ver heen geweest. Mijn vader had alvleesklierkanker. De artsen hadden dit tachtig dagen geleden geconstateerd.

Ik had het een paar dagen op internet opgezocht en was me rot geschrokken. De meeste mensen met alvleesklierkanker hebben nog hooguit negentig dagen te leven. Zoals ik hem nu zo erbij zag liggen, wist dat hij die negentig dagen niet zou halen. Ik vond het ook onmenselijk als ze daarboven hem die tien dagen nog gaven. Tien dagen martelen. Nog tien dagen strijden tegen deze verschrikkelijke ziekte. Het was bijna onmenselijk. Voor mijn vader was het ondragelijk maar ook voor mij. Ik kon het bijna niet meer aanzien! Die verschrikkelijke paniek in zijn ogen. Zijn pijn werd gelukkig goed onderdrukt. Maar ik wist dat mijn vader wilde helemaal niet dood wilde. Hij had nog veel te veel te doen, zei hij in het begin toen hij terugkwam van de arts. Hij vertelde mij dat hij helemaal niet afhankelijk wilde worden van mij en de verpleging.

Mijn vader had altijd zelf de touwtjes in handen gehad en nu moest hij de controle loslaten. De laatste dagen moest geholpen worden met alles. Ik zag hoe verschrikkelijk hij het vond als de verpleging weer kwam om hem te wassen. Hoe moe hij was als dat 'kleine' klusje was geklaard. Hij moest dan minimaal een uur bij komen. Het was een verschrikkelijke strijd. Een strijd die hij niet kon winnen. Hij wilde niet sterven in het ziekenhuis. Hij wilde thuis sterven. Ik respecteerde zijn keuze, al vond ik het wel doodeng. Stel dat hij alleen zou sterven? Stel dat ik er net niet was als hij zijn laatste adem uitblies? Ik zou het mezelf nooit vergeven. Dus ik week bijna niet van zijn zijde. Als hij sliep, zat ik naast hem te waken. Ik sliep pas als er iemand anders mijn 'dienst' over nam.

Ik vond het verschrikkelijk om hem zo te zien. Deze man die zo uitgemergeld in zijn bed lag, was niet mijn vader. Het was een zielig hoopje mens dat nog slechts ademhaalde. Hij rook zelfs anders. Het leek net alsof zijn ziel zijn lijf al had verlaten. Het was zo triest om te zien hoe hij iedere minuut van de dag slechts wachtte tot het klaar was. Al een paar keer had ik naar het kussen gekeken dat in de hoek op een stoel lag. Misschien moest ik hem helpen. Ik droomde er zelfs van. Dat ik een van die kussens op zijn gezicht zou leggen. Ik zag in mijn droom dat hij niet eens tegenspartelde. Mijn vader haalde mij uit mijn lugubere gedachte.

“Liefje”, fluisterde mijn vader en hij klopte op de rand van zijn bed. “Ik moet je iets vertellen en dat kan niet langer meer wachten. Ga even zitten.” Met een serieuze blik in zijn ogen keek hij me aan. “Help me even om overeind te komen, want ik wil niet langer met dit geheim en leugens leven. Je hebt er recht op.” Ik hielp mijn vader om wat rechtop te gaan zitten.

Ik voelde de ribben in zijn rug. Er zat geen vet meer op zijn lijf. Het kussen, waar ik naar had zitten kijken, pakte ik om achter zijn rug te leggen. Zo had hij wat meer steun. Ik ging naast hem zitten en keek hem aan. “Pap als het niet gaat dan komt het wel joh”. Mijn vader schudde zijn hoofd. “Chiara, mijn uren zijn geteld, straks ben ik te laat. Dit moet nu! Je moet het weten! Je moet me wel beloven dat je er alles aan zal doen om mijn laatste wens te vervullen. Dit is heel belangrijk voor mij maar ook voor jou.” Ik kon me niet bedenken wat hij mij nog moest vertellen. We hadden alles al tegen elkaar gezegd toen die klote ziekte net was vastgesteld.

Mijn vader schraapte zijn keel, “Chiara, wat ik je nu ga vertellen, vind het heel moeilijk om dit tegen je te zeggen en ik hoop dat je eerst naar mij wilt luisteren voordat je me onderbreek. Pas als ik klaar ben, mag je me vragen stellen oké? Ik weet zeker dat je gaat schrikken, maar je hebt nog een zusje.” Pap liet een zucht van verlichting en vervolgde zijn gesprek. “ Ze heet Amber en ze is twee jaar ouder dan jij. Zij is jouw halfzusje.”

Het was maar goed dat ik al zat, anders was ik waarschijnlijk naast het bed op de grond terechtgekomen. Een zusje! Ik kon me niets herinneren. Ik had geen beeld van haar. Er kwam niets binnen. Hoe dan? Mijn moeder was bij ons weggegaan toen ik ongeveer drie of vier jaar oud was. Daar kon ik me nog wel iets van herinneren, maar niets kwam er binnen over een zusje. Een zusje? Mijn vader begon te vertellen.

HOOFDSTUK 2 1988 *De jeugd van mijn vader.*

‘Brám! ’ Mijn moeder schreeuwde mijn naam. Ik keek naar haar en nam me een ding voor, nooit, maar dan ook nooit zou ik met zo’n klerevrouw als mijn moeder trouwen! Hoe mijn vader het met haar volhield, was mij een raadsel. Ik dacht wel eens: of hij is homo, of hij gaat vreemd bij het leven. Mijn moeder was nooit tevreden. Niets was er goed. Ik deugde niet. In haar ogen spoorde mijn broer niet, maar ze had het vooral op mijn vader voorzien. Die man werkte tachtig uur in de week. Hij zorgde voor het geld dat mijn moeder zo snel mogelijk weer over de balk smeed. Halverwege de maand was het geld al op en begon ze weer te zeuren. Als ze geld genoeg had, zagen wij haar niet veel. Dagen was ze dan weg.

“Winkelen”, zei ze dan. “Ik heb niets om aan te trekken!”

Ik heb wel eens tegen haar gezegd dat ze misschien haar kleren eens moest wassen. Ooit heb ik eens in haar kast gekeken. Ik schrok me dood. In die kasten hing er zoveel kleding, wat je normaal alleen maar zag in winkels. Rekken vol met jassen, schoenen, jurken, broeken en shirts. Alles op kleur. Rekken vol met tassen en schoenen. Vele nog met de prijskaartjes eraan. Haar kaptafel stond vol met de parfums. Ik was wel eens in een winkel gelopen om te kijken hoe duur die merken waren. Ik was me een hoedje geschrokken. Van een zo’n flesje konden wij de hele week van eten. Ze had alle luxe terwijl er voor mijn broer en voor mij nooit geld was.

Wij kregen twee keer in het jaar kleding en daar moesten we het mee doen. Twee broeken, drie truien en zeven onderbroeken met hemdjes. Alles wat ze leuk vond, kocht ze. Ze keek niet eens wat het kostte. Ze moest het gewoon hebben. Zij smeed al het zuurverdiende geld van pap over de balk alleen voor zichzelf. Wij hadden gaten in ons ondergoed en in onze schoenen. Onze haren knipten we zelf. Chris bij mij en ik bij Chris. “Er is geen geld voor de kapper. Alles is opgegaan aan rekeningen! En dan moet de maand nog beginnen!”, zei mijn moeder vaak tegen mij.

Ik zorgde altijd voor Chris. Ik zorgde ervoor dat hij netjes voor de dag kwam en keek erop toe dat hij zichzelf goed verzorgde. Ik wilde niet dat hij gepest werd op school. Afgerekend zou worden vanwege zijn kleding. Vaak gaf ik hem kledingstukken van mijzelf die nog niet afgedragen waren. Als Chris mijn haar knipte, dan zat het vol hakkels. Hij deed zijn best, maar door zijn spasmen, lukte het niet om mijn haar netjes te knippen. Het kon mij niet schelen. Op jonge leeftijd kookte ik al voor Chris en mezelf. Meestal waren de kasten leeg. Tijd en geld voor boodschappen had moeder niet. Het was beschamend! Geen brood als ontbijt. Geen fruit mee naar school. Als ik mijn moeder erop aansprak. Keek ze me alleen maar lachend aan en zei dat, dat niet haar probleem was.

Aanmaningen van incassobureaus gooide ze gewoon in een la. Ze maakte ze niet eens open. Ontelbare keren werd de watertoevoer of de elektriciteit afgesloten. Als mijn moeder thuis was en er stond een deurwaarder voor de deur dan stuurde ze mij naar de deur om te zeggen dat ze alles inmiddels betaald had. “Bram”, zei ze dan, “jij bent de oudste! Als ik Chris naar

de deur stuur, denken ze dat ze bij het debielentehuis terecht zijn gekomen.” Dat zei ze dan terwijl Chris erbij zat!

Mijn moeder schaamde zich dood voor Chris en stak dat niet onder stoelen of banken. Ze nam hem nooit eens mee naar de winkel of bracht hem naar school. “Ik ga niet met die debiel over straat!”, was haar antwoord als ik het haar vroeg. “Jongen, je snapt toch wel dat ik me doodschaam voor die griezel! Kijk naar hem! Hij kwijlt, zoals hij loopt, trekt hij de aandacht van iedereen! Ik zie hoe mensen naar hem wijzen. Zelfs hier op het kamp. Ik hoor ze over hem praten. Mensen vinden hem vies. Denken dat hij een besmettelijke ziekte heeft. Mensen lachen me uit als ik met dat joch op straat loop. Nee Bram, ik ga echt niet met dat kind op pad. Als jij vindt dat hij eruit moet, ga jij zelf maar. Of die eikel van een vader van je. Die kijkt toch ook totaal niet naar hem om?”

Vaak moest ik Chris troosten omdat hij die kwetsende woorden had gehoord. Ik wist dat als mijn moeder zo'n bui had, ik haar beter kon laten tieren. Chris bezat de capaciteit niet om tegen haar in te gaan. Hij was als de dood voor haar. Haar onvoorspelbare buien waren verschrikkelijk voor hem. Ik zag wat voor impact het had op Chris. Vaak probeerde ik het voor hem op te nemen. Alleen was ik ook niet echt tegen haar opgewassen. Mijn moeder was in alles veel te sterk. Haar sadistische buien waren verschrikkelijk. Slaan, schoppen, je kon het zo gek niet bedenken of ze had het in zich. Ze kon Chris uren opsluiten in een kast. Ook kon ze het aan om Chris vast te binden op bed met een sok in zijn mond en verbood mij om hem los te maken. Chris deed nooit iets verkeerd. Hij was het liefste kind dat je als moeder maar wensen kon, maar in haar ogen stookte hij mij op. Hij had volgens haar een verkeerde invloed op mij. De keren dat ik had geprobeerd om haar te overtuigen van het feit dat Chris er niets mee te maken had gehad, waren niet op twee handen te tellen. Maar ik praatte tegen dovemans oren. In haar verbeelding was Chris een duivelskind! Een kind dat nooit geboren had moeten worden.

Een keer heeft ze zelfs een brandende kaars tegen zijn kleding gehouden. Chris had toen een glimmende nylon sportbroek aan. De stof vatte weliswaar geen vlam, maar smeulde gewoon weg. Als ik eraan terugdenk, hoor ik hem nog gillen van de pijn. De stof was aan zijn huid vast gaan zitten. Heel voorzichtig probeerde ik naderhand de stof, onder de koude kraan, van zijn verbrande huid af te pellen. Toen ik tegen mijn moeder zei dat ze de ambulance moest bellen zei ze tegen mij dat ze daar geen geld voor had. Het kind moest niet zo jammeren, zei ze. ‘Smeer er maar een beetje Nivea op. Dan gaat het vanzelf wel weer over!’ en ze liep weg. Ik durfde ook geen hulp te halen. Ik wist dat mijn moeder dat nooit zou goedkeuren en ik moest ook eerlijk toegeven dat ik bang was voor de gevolgen. Wekenlang heb ik Chris zijn wonden verzorgd. Gelaten liet hij dat toe. Ik zag hoeveel pijn hij eraan had, maar hij gaf geen kick. Wel hoorde ik hem s 'avonds vaak huilen in zijn bed als hij dacht dat ik sliep. Mijn hart brak steeds weer, maar ik durfde hem ook niet te troosten. Ik was gewoon te bang voor mijn moeder.

Soms had onze moeder een goeie bui. Dan kon ineens alles. Ik probeerde dan wel eens met haar te praten. Vaak was haar humeur op zijn best wanneer ze uitgebreid had kunnen shoppen. Toch liepen mijn pogingen om met haar over Chris te praten, meestal op niets uit. Het bleek voor haar een soort verboden onderwerp en ze werd woest als ik haar vroeg of ze

een klein beetje om Chris zijn gevoel wilde denken. “Ik kan er toch niets aan doen!”, schreeuwde ze dan. “Ik wilde dit kind helemaal niet! Ik haatte het toen ik erachter kwam dat ik zwanger was van hem en had al een afspraak gemaakt bij de abortuskliniek. Je vader kwam erachter en dwong mij thuis te blijven. Hij had mijn autosleutels afgepakt, de deuren en ramen op slot gedaan totdat ik te ver heen was om het te kunnen laten weghalen. Met dit als resultaat! We zijn gewoon door God gestraft! Ik had er alles voor over om hem dood ter wereld te laten komen. Je hebt geen idee hoe vaak ik me niet van de trap heb laten vallen! Echt Bram, alles deed pijn maar dat duivelskind bleef maar zitten.”

De laatste zin zei ze bijna schreeuwend.

Mijn moeder zat weer in haar slachtofferrol. Zij was zielig! Mijn maag draaide om. Ik zag in mijn ooghoeken dat Chris om een hoekje stond mee te luisteren. De uitdrukking op zijn gezicht was verschrikkelijk. Het verdriet dat in zijn ogen stond. De pijn, de haat. Ik zou het mijn leven lang nooit meer vergeten hoe hij daar verloren stond. Wekenlang was hij ontroostbaar en ik was als de dood dat hij zichzelf iets aan zou doen. Ik kon hem niet meer bereiken. Hij sloot zich voor alles en iedereen af. Ik was hem kwijt. Ik wist het. Ik voelde het. Als mijn vader het geldprobleem weer even had opgelost, beloofde mijn moeder hem de hele wereld. Ze zou nooit meer een winkel inlopen. Ze zou de sieraden verkopen. Ze beloofde hem van alles. Maar het gebeurde nooit; het waren loze beloften. Zodra er weer geld was ging ze er als een haas vandoor en begon alles weer van voor af aan. Mijn vader was internationaal vrachtwagenchauffeur. Vaak kwam hij niet eens in de weekenden thuis. De overuren die hij dan maakte werden het dikst betaald.

Chris was vier jaar jonger dan ik en omdat onze moeder vaak niet thuis was leerde ik al snel voor hem te zorgen. Ik kookte, zorgde dat onze kleren schoon en gestreken waren. Ik maakte het huis schoon, haalde van het statiegeld van de lege flessen een paar boodschappen zodat Chris niet zonder eten naar school hoefde. Uiteindelijk kon ik een baantje vinden.

Paardenstallen uitmesten en de tuin onderhouden bij een stel rijke mensen die een half uur fietsen van ons huis woonden. Het was een prachtige villa. ‘S Morgens, voor school, ging ik er heen om te mesten en na schooltijd onderhield ik hun tuin. Ik verdiende er een hoop geld mee, waardoor ik Chris en mezelf kon onderhouden. Ik kocht van mijn eerste geld nieuwe schoenen voor Chris. Zijn oude waren hem veel te klein geworden. Toen ik het eerst aan mijn moeder vroeg zei ze: “Bram, daar is geen geld voor dat weet je toch!” In mijn ooghoek zag ik echter de berg met kledingtassen in een hoek staan. Ik had niet veel verstand van mode, maar het waren geen Zeeman tassen, waar de kleding van Chris en mijzelf vandaan kwam. Het argument dat Chris zwaar spastisch was en goede schoenen nodig had, maakte op mijn moeder geen enkele indruk. Dus nam ik hem op mijn vrije dag mee naar een schoenenwinkel om van mijn eigen geld schoenen voor mijn broer te kopen. Met Chris achter op mijn fiets reed ik naar de stad en kocht schoenen voor hem van ruim honderdvijftig gulden. Hij stond er gelijk veel stabiel op en hij kon er veel beter op lopen dan op die goedkope stink gympen die mijn moeder voor hem kocht. De verkoopster van de schoenenwinkel had mijn vermoeden bevestigd en ook gezegd dat die schoenen onverantwoordelijk waren voor hem. Chris was zo trots als een pauw en ondanks dat mijn zuurverdiende geld in één keer bijna op was, was ik blij dat ik dit voor hem kon doen. Al snel kwam mijn moeder erachter. Ze was

niet gek en wist duivelsgoed wat de schoenen van Chris hadden gekost. Woest vroeg ze aan me hoe ik aan het geld was gekomen. “Heb jij het van je vader gekregen?” Ik kon niets anders doen dan mijn baantje opbiechten.

Vanaf dat moment moest ik al mijn geld inleveren. Ze had een briefje geschreven dat ik aan mijn baas moest geven. In die brief vroeg ze of mijn loon zwart betaald kon worden, omdat zij dan niet werd gekort op de kinderbijslag. Mij kon het niet schelen of het nu wit of zwart geld was. Ik was blij dat Chris goede schoenen aan zijn voeten had. Wat zij met mijn geld deed, zou mij worst zijn. Ik moest mijn loonzakje iedere vrijdag bij haar inleveren. Ze telde het op de cent na. Gelukkig wist mijn moeder niet alles. Vaak kreeg ik een fooi van honderd gulden als ik eens wat extra's had gedaan en regelmatig werkte ik uren door omdat ik daar wel eten en drinken kreeg. Die overuren werden mij rijkelijk betaald. Dat extra geld kon ik wegmoffelen voor mijn moeder. Natuurlijk moest ik het wel goed verstoppen. Ik had een kistje verstopt onder de planken in mijn slaapkamer. Daar zat al mijn geheime geld in. Voor later, als ik groot was. Ik wilde echt niet zo'n leven als mijn vader. Ik had me op zeer jonge leeftijd al voorgenomen dat ik op mijn dertigste genoeg geld wilde hebben, zodat ik me nooit meer druk hoefde te maken of ik mijn rekeningen wel kon betalen. Ik wilde absoluut niet zo'n leven als mijn ouders.

Op een dag kwam ik in mijn slaapkamer. Het was er altijd al opgeruimd en netjes, maar nu viel het mij op dat alles anders stond. Mijn bed was zomaar verschoond. Terwijl ik het net een dag ervoor had afgehaald en het beddengoed had gewassen. Een onderbuik gevoel zei dat mijn moeder was gaan zoeken. Ze was net een hond die geld rook! Ik haalde het valse tapijt weg en trok de lat omhoog. Mijn kistje was weg. Domme, domme ik. Ze had mijn geheime kistje gevonden! Waarschijnlijk was ze nu de inhoud van bijna vijfhonderd gulden aan het verbrassen. Mijn instinct had het goed. 'S Avonds, toen ze thuiskwam, hoorde ik op het pad de plastic tassen al knisperen. Ik ving haar op bij de deur. Tientallen tassen sleepte ze naar binnen. Ze lachte mij recht in mijn gezicht uit. “Domme, domme Bram”, zei ze cynisch. “Dacht je nou echt dat je dit voor mij verborgen kon houden? Kindje ik ken je toch! Eigenlijk moet ik boos op je zijn. Je had dit geld niet achter moeten houden. Nu je dat wel hebt gedaan heb ik het maar uitgegeven. Dat krijg je ervan als je geheimen hebt voor je moeder. Ze zette de tassen neer, pakte haar portemonnee. “Ik heb nog wat over van je zuur verdiende geld”, zei ze sarcastisch. Ze haalde er een briefje van tien gulden uit en stak haar hand uit om het aan mij te geven. Toen ik het aan wilde pakken stopte ze het geld in haar decolleté. “Zo” zei ze, “hiervan kan ik het schoolgeld van Chrisje betalen. De rest is op. Kom dan laat ik je zien wat ik van jouw geld heb gekocht. Dank je wel, hè.” Lachend liep ze de kamer in. Allerlei scheldwoorden gingen er door mijn hoofd. Wat was mijn moeder toch een ongelofelijk kutwif! Ik wist allang dat Chris zijn schoolgeld al maanden niet was betaald en dat ze dat ook niet van dit geld ging doen. Het bedrag dat nog aan school betaald moest worden, was behoorlijk opgelopen. Chris, die mij normaal negeerde, kwam huilend naar me toe. Tussen zijn tranen door begreep ik dat hij over een paar weken van school af moest. Chris volgde speciaal onderwijs door een particuliere instelling en kostte iedere maand een behoorlijke bijdrage, maar pap had het er voor over gehad en had tegen mij altijd gezegd dat Chris zijn school altijd voor moest gaan. Doordat de rekeningen niet meer werden betaald

had de directeur van zijn school tegen Chris verteld dat ze maar een andere school voor hem moesten zoeken. Mam had een openbare school voor Chris gevonden. Een school die werd betaald door de overheid. Vanaf de dag dat Chris naar een ‘gewone’ school ging, ging het bergafwaarts met hem. Hij keerde zich volledig in zichzelf en kwam zelfs met het eten niet naar beneden. Hij sloot zich op in zijn slaapkamer en er kwam geen normaal woord meer uit hem. Toen ik hem een keer volgde op school, zag ik dat hij door drie jongens in elkaar getrapt werd. Chris liet het allemaal over zich heen komen. Hij liet zich trappen. De jongens schreeuwden allemaal scheldwoorden tegen hem. Kleinereerden hem. Spuugden hem en gaven hem trappen en slaag. Mijn hart brak. Ik wist niet wat ik moest doen. Ik had nog nooit gevochten. Ik was niet sterk genoeg om deze drie jongens te pakken.

Ik draaide me om en liep weg. ‘S Avonds zei ik tegen mijn moeder dat Chris weer terug naar zijn oude school moest. Mijn moeder keek mij recht aan en ik hoorde haar denken. Ze zei: ”Oké als jij het allemaal zo goed weet, maar dan betaal jij ook zijn schoolgeld! Ik heb het geld niet, en ik ga er ook niet voor sparen. Dat kutkind is een blok aan mijn been. Weet jij wat hij mij per maand kost? Dus Bram als jij wilt dat hij weer terug naar zijn oude school gaat, dan zijn de kosten voor jou.” Ik liep naar de oude appelboom, pakte een stapel geld die ik ondertussen had gespaard en stopte het in een envelop. Ik ging direct naar Chris’ oude school en overhandigde mijn zuur, verdiende geld aan de directeur en vroeg hem of Chris direct weer terug mocht komen. De directeur telde het geld na en met een korte knik bevestigde hij dat ik Chris de week erop weer naar school kon brengen. De directeur vertelde mij wel dat hij ieder half jaar zo’n envelop wilde ontvangen, anders kon Chris gelijk weer opdonderen. Chris wist hier niets van.

Mijn moeder vertelde hem dat hij weer naar zijn oude school mocht. Ze zei hem dat speciaal onderwijs een hoop geld kostte, maar dat zij dat voor hem over had. Hij kon er ook niets aan doen dat hij zo was geboren. Dat **ik** Chris onderhield werd niet vermeld. Chris was zijn moeder dankbaar. Hij vloog haar om haar hals en gaf haar kinderlijke vlinderkusjes. Mijn moeder veegde met een vies gezicht haar wangen schoon.

Mijn vader heeft mij ooit verteld dat Chris bijna dood ter wereld was gekomen. De artsen hadden zijn kleine lijfje succesvol gereanimeerd. “Je moeder zei dat ze het belachelijk had gevonden dat de artsen zo voor hem hadden gevochten”, zei hij verdrietig. Met regelmaat had zijn vrouw hem toegesnuurd dat ze hem gewoon dood hadden moeten laten gaan. Uit onderzoek kwam naar voren dat Chris hersenletsel had opgelopen door het te lange zuurstoftekort. Mijn moeder had de eerste jaren niet naar hem omgekeken. Jannes, het hoofd van ons kamp waar wij woonden, nam Chris onder zijn hoede totdat ik oud genoeg was om zelf voor Chris te zorgen.

De ‘familie’ waar ik voor werkte, heette Smit. De vader, Pieter-Jan, was een vrij stugge man. Hij bleek van adel te zijn. Hij had zijn geld verdiend in het vastgoed en de kunst. Moderne kunst, maar ook antiek, Smit zag overal geld in. De moeder heette Sara. Een schat van een vrouw die alle dagen wanneer ik kwam werken, eerst een kopje thee met mij dronk. Ze had altijd de tafel met heerlijkheden gedekt. Van broodjes tot koekjes. Alles mocht ik van haar pakken. Ze praatte wel wat geaffecteerd, maar ik vond dat wel chique. Ze zag er altijd heel verzorgd uit. Er zat geen haartje verkeerd en ze was altijd goed gekleed. Ze zei vaak, met

verdriet in haar ogen, dat niemand haar mocht. Dat ze kapsones zou hebben. ‘Snot in haar neus’, zo zei men vaak, maar ik kon het prima met haar vinden. Ze had één dochter; Angelique. Toen ik haar voor het eerst zag, was ik meteen verkocht. Wat een schoonheid was die meid. Waar zij kwam, scheen gelijk de zon. Ik was op slag verliefd. Zij was de vrouw van mijn dromen. De vrouw waarvan ik kinderen wilde en oud mee wilde worden.

Het huis van de familie Smit was vroeger een groot, oud kasteel geweest had meneer Smit verteld. Hij had het laten verbouwen tot een mooi woonhuis. Aan de buitenkant zag je niet meer dat het ooit een kasteel was geweest, maar van binnen wel. De muren zagen eruit als in een film van *Floris*. In de hoeken stonden nog zelfs oude harnassen. De eerste keer dat ik ze zag, dacht ik dat er nog mensen inzaten. Ik had harnassen nog nooit in werkelijkheid gezien, alleen op de televisie. Het zag er zo indrukwekkend uit. Het hele huis trouwens. De hal had allemaal deuren waarachter zich kleine trappetjes bevonden. De muren waren van oude steen. Midden in de hal was een grote houten trap die als een wokkel naar boven draaide. Om de tuin stond een groot hek dat de mensen op afstand moest houden. Via een intercom bij een automatische poort werden gewenste bezoekers binnengelaten. Een oprijlaan bracht je dan tot aan het huis. Het huis werd bewaakt en was omringd door water en land. De familie Smit had twintig paardenstallen, een binnenbak, een wedstrijdbak en een paardrijbak. De royale tuin bood toegang tot een stuk aangelegd bos dat eindigde bij het IJsselmeer.

Bij de stallen zag ik Angelique voor het eerst en ik wist het meteen: dit was mijn vrouw. Ze lachte vriendelijk naar me toen ze haar prachtige Fries uit zijn stal haalde. Lodewijk heette het dier. Ze zette hem vast in de poetsplaats en liep naar mij toe. “Hi”, zei ze, “jij bent volgens mij Bram?” Ik kon haar alleen maar aangapen. Haar donkere, lange haren had ze in een staart gebonden en haar gezicht zat vol sproetjes. Haar ogen hadden de vorm van amandelen en de kleur was koperbruin met gouden vlekjes erin. Ze had kaarsrechte tanden. Alleen een hoektand liep iets scheef wat haar nog aantrekkelijker maakte. Ze had de mooiste, volle lippen die ik ooit had gezien met mondhoeken die wat omhoog stonden alsof ze altijd lachte. Haar lippen waren zo uitnodigend dat je die gelijk wilde zoenen. Ik wist echter dat ze nog hartstikke jong was. Ik was zelf, toen ik haar voor het eerst zag, zeventien en zij was toen nog maar dertien jaar, maar wat een beauty was die meid en wat een klasse bezat zij al. Ondanks haar jonge leeftijd had ze meer stijl in haar pink dan alle meiden die ik kende, in hun hele lijf bezaten. Ik wist zeker dat als ze een jaar of achttien zou zijn, ze mooier was dan het knapste model van de wereld. Ik had nog nooit zo’n mooie vrouw gezien. ‘Hoi, ik ben Angelique!’ Ze gaf mij een hand. Haar hand was klein, sierlijk en rank. Op het moment dat ik haar hand vastpakte, ging er een schok door mij heen. Ik mompelde dat ik Bram heette en vervloekte in stilte mijn uiterlijk en afkomst. Ik voelde me zo een nobody. Dit mooie meisje zou echt nooit wat met mij willen. Wat moest zij nou met een kamper! Oké, we woonden niet meer in een wagen, maar wel op het park en ons park stond niet echt goed te boek. Als zij en haar ouders erachter zouden komen dat ik daar woonde, was alles voorbij. Daar was ik van overtuigd. Niemand wilde zich inlaten met mensen die dicht bij Jannes Oud stonden. Tijdens mijn sollicitatie had ik een vals adres opgegeven. Ze mochten het nooit weten. Angelique was een no-go-aria. Het kon gewoonweg niet. Dus besloot ik me maar snel om te draaien en door

te gaan met het werk waar ik voor aangenomen was. Ik kon niets met mijn gevoelens. Bovendien hadden mijn ouders al plannen voor mij. Ik was al 'uitgehuwelijkt' aan Maria en het huwelijk zou op mijn achttiende verjaardag plaatsvinden. Maria had haar jurken al gekocht en onze kar stond al klaar.

Ik had ook nog nooit diepe gevoelens gehad voor een meisje, maar deze jongedame – Angélique had mijn hart gelijk geraakt. Angélique droop af. Ze ging met Lodewijk aan de gang. Stiekem keek ik af en toe naar haar. Toen zij de stal uitliep, met een opgetuigde Lodewijk naast zich, kon ik het niet laten om haar na te kijken. Heel sierlijk stapte ze op dat mooie dier. Wat een plaatje om die twee zo te zien. Het was een beeld dat nog vaak op mijn netvlies zou verschijnen.

Mijn moeder riep me en ik liep bij de appelboom vandaan. De boom waarbij ik vaak zat te dagdromen. Mijn huwelijk met Maria stond gepland voor volgende week. Ik kon het haar en mijn familie niet aandoen om dit huwelijk niet te laten doorgaan. "Je moet je pak nog een keer passen!", zei mijn moeder. Ik keek haar aan en bedacht dat ze wel degelijk een mooie vrouw was, ondanks haar nare persoonlijkheid. Zij had mijn jeugd tot een hel gemaakt. Haar door en door slechte karakter had veroorzaakt dat ze mij weggaf voor haar eigen geluk. Ze verkocht me gewoon aan de hoogste bidder. En dat was Jannes. In onze cultuur was scheiden geen optie en ik wist ook wel dat dat de reden was dat mijn vader bij haar bleef. Je werd bij een scheiding de commune uitgezet. Voor vreemdgaan werd je vermoord. Het kamp zorgde ervoor dat je bij niemand meer kon aankloppen als je je gezin had verraden. Ook ik had geen keus. Ik moest trouwen.

HOOFDSTUK 3

Onze huwelijksdagen waren een hel. Alles ging mis. De hele week was het mooi weer geweest, maar nu kwam de regen van 's morgens vroeg tot 's avonds laat met bakken uit de hemel. Alsof ze van boven al wilden zeggen dat ze dit niet echt een strak plan vonden. Niemand had dit zien aankomen, dus moesten we nog snel een locatie vinden waar we de bruiloft konden vieren. We hadden er al twee dagen opzitten en ik was kapot. Maria liep er alle dagen opgetuigd bij. Precies zoals het een meisje van 'ons *soort*' betaamt. Jurken vol tule. Haar haar was ingevlochten met diamantjes en parels. Het was zo vastgeplakt met haarspray dat er geen lokje verkeerd zat. Ze had die twee dagen uren achter de make-up spiegel gezeten. Zonder te mopperen ging ze er ook de derde dag weer zitten. Ze was zestien, maar zag er veel volwassener uit deze dagen. Maar hoeveel make-up, jurken of kapsels je ook bij haar aanbracht, ze was lelijk en ze bleef lelijk. Lelijk en zwaarlijvig. Mijn hoofd wilde niet bij deze vrouw zijn. Ik wilde niet dat zij mijn toekomstige vrouw werd. Angelique had tegenover mij moeten staan. Mijn jawoord kwam er dan ook bijna als een fluistering uit. De kus om de bezegeling te vieren ervoer ik alsof ik mijn hond een zoen gaf. Het sloeg nergens op. Ik kon geen kant op. Er was geen weg terug. Waar moest ik anders heen? Verdere familie had ik niet. Alles wat ik had, bevond zich in het kamp. Ome Frits en Ome Jannes zouden mij zeker vinden. Dat was een vaststaand feit. Maria was de dochter van Ome Jannes. Ome Jannes was eigenlijk het zwarte schaap binnen onze gemeenschap. Hij werkte weliswaar hard, maar niet al zijn handelen was legaal. Met regelmaat kwam de politie dan ook een bezoek brengen aan ons kamp en soms vielen ze bij iedereen binnen, wanneer er een vermoeden bestond van illegale praktijken. Meestal vonden ze echter niets. Vaak vonden ze enkele wapens en meerdere keren hadden ze zakken hennep uit de wagen van Jannes gehaald. Hennep die al verwerkt was voor transport. Ze vonden grote sommen contant geld, kunst en peperdure horloges. Door die succesvolle invallen waren wij inmiddels berucht en beroemd. Ons kamp was volgens de lokale media een broeinest van criminaliteit. Mensen keken ons met de nek aan, liepen met een grote boog om ons heen en wezen ons na. Het kamp waarin ik woonde was wekelijks *het* onderwerp van gesprek in het dorp. Ome Jannes werd altijd opgepakt, maar doorgaans liep hij dezelfde dag weer vrij rond. Lachend vertelde hij dan dat die sukkels van een 'smerissen' toch niets konden bewijzen. Hij had 'gewoon' een autosloperij. Wat ze hadden gevonden was hem slechts in bewaring gegeven omdat zijn klanten niet altijd meteen konden betalen. Een soort onderpand zeg maar. De politie kon niets bewijzen, al wisten wij precies wat hij deed. In ons kamp heerste echter de cultuur dat iedereen elkaar dekte en zo bleef dus ook Jannes buiten schot. Ons kamp was echter zeker niet zuiver op de graat. Jannes zorgde altijd wel voor katvangers. In het kamp bevonden zich geen verraders. Sterker nog, iedereen deed wel iets voor onze ome Jannes.

Toen Ome Jannes en ome Frits bij mijn vader kwamen om mijn huwelijk met Maria te bespreken, werd ik weggestuurd. Mijn moeder had mij al een beetje op de hoogte gesteld; zij wist er al van. Biddend en smekend had ik haar gevraagd om het niet te doen, maar mijn